

CMV-SCREENING

bij zwangeren en pasgeborenen

CMV-SCREENING bij zwangeren en pasgeborenen

▶ Wat is CMV?

Cytomegalovirus (CMV) is een veel voorkomend virus dat mensen van alle leeftijden kan besmetten. CMV komt voor in lichaamsvochten (urine, speeksel, tranen, moedermelk, bloed, sperma en vaginaal vocht). Besmetting gebeurt door contact met deze vochten. Een CMV-infectie is meestal vrij onschuldig en vertoont soms symptomen van koorts, vermoeidheid, keelpijn en gezwollen klieren. CMV blijft na infectie in het lichaam aanwezig en kan opnieuw actief worden. Jonge kinderen en volwassenen ondervinden geen gevolgen van de infectie. Voor verzwakte mensen en zwangere vrouwen houdt een CMV-infectie wel risico's in.

Wat is een congenitale CMV-infectie?

Eén tot 4 % van de zwangere vrouwen wordt **voor de eerste maal door CMV geïnfecteerd tijdens de zwangerschap**. Hiervan geeft ongeveer 40% de infectie door aan het kind. Men spreekt over een congenitale of aangeboren infectie. De

meeste kinderen met congenitale CMV worden volledig gezond geboren. Eén op 10 pasgeborenen vertoont milde ziekte tekenen van voorbijgaande aard. Soms worden echter ernstige afwijkingen aan gehoor of hersenen vastgesteld. Eén op de 10 kinderen zonder opvallende ziekte tekenen bij de geboorte kunnen problemen krijgen met gehoor (gaande van slechthorendheid tot doofheid), zicht (gaande van slechthoortendheid tot blindheid) of neurologische ontwikkeling (gaande van leermoeilijkheden tot mentale beperking).

**Een reactivatie van een reeds doorge-
maakte infectie voor de zwangerschap** of een herinfectie kan ook aanleiding geven tot congenitale CMV. Meestal zijn in dit geval de symptomen bij het kind milder.

In België worden per jaar naar schatting 600 kinderen geboren met een congenitale CMV-infectie (= 0,5% van de geboortes) waarvan tussen de 60 en 120 met klinisch opvallende problemen.

Hoe wordt een zwangere vrouw besmet met CMV?

Besmetting gebeurt meestal door intensieve contacten met een besmet kind. Op plaatsen zoals kinderopvang, kleuterklas,... is er een sterke verspreiding van CMV. Vooral jonge moeders met reeds één of meerdere jonge kinderen, lopen het meeste gevaar besmet te worden.

Kan een congenitale CMV-infectie vermeden worden?

Dit is niet steeds mogelijk maar zwangere vrouwen én hun partner kunnen een aantal voorzorgsmaatregelen nemen. Vermijd contact met speeksel en urine van jonge kinderen. Was uw handen voldoende met water en zeep, zeker na luierswisseling. Geef jonge kinderen geen kusjes op de mond of op de wang. Deel geen eetgerei, zak- of handdoeken en washandjes.

Kan een congenitale CMV-infectie behandeld worden?

Er bestaat een behandeling met antivirale middelen voor pasgeboren baby's. Deze behandeling wordt enkel gegeven indien de baby duidelijke ziektekenen van infectie vertoont. Kinderen met een aangetoonde CMV-infectie, ook zonder ziektekenen bij de geboorte, worden best goed onderzocht en opgevolgd wat betreft gehoor, zicht en neurologische ontwikkeling (kruipen, lopen, praten, ...).

▶ CMV-screening tijdens de zwangerschap

Een systematische screening van de zwangere moeder op CMV wordt niet aanbevolen. In overleg met de gynaecoloog is screening van de vrouw wel mogelijk voor de zwangerschap en rond de 12^e zwangerschapsweek. Er is momenteel geen enkele afdoende behandeling beschikbaar om tijdens de zwangerschap de overdracht van het virus van de moeder naar de baby te voorkomen. Tevens laten de huidige technische middelen (echografie, MRI, vruchtwaterpunctie) niet altijd toe om eventuele door het virus veroorzaakte letsels bij de baby correct in te schatten.

▶ CMV-screening bij pasgeborenen

Wat is het nut van een CMV-screening bij de pasgeborene?

Wij bieden **elke** pasgeborene een speekseltest aan waarmee een congenitale CMV-infectie vroegtijdig kan opgespoord worden. Dit zorgt voor een betere opvolging van uw baby en, indien nodig, een snelle start van behandeling.

Werkwijze

Na de bevalling wordt bij **elke** pasgeborene CMV in het speeksel opgespoord. Dit speeksel wordt afgenomen door met een

borsteltje (wisser) over de binnenkant van de wang te wrijven. Indien in het speeksel CMV aanwezig is, zal ter bevestiging een tweede onafhankelijke controle worden uitgevoerd op urine. Bij bevestiging zullen verdere onderzoeken en eventuele behandeling van de baby met de behandelende kinderarts worden afgesproken.

Het Vlaams CMV-register

In 2007 is men in Vlaanderen gestart met het verzamelen van gegevens over kinderen met congenitale CMV-infectie om een beter beeld te krijgen van de problematiek. Opname van de gegevens van uw kind in dit register gebeurt enkel na schriftelijke toelating van de ouders. Uw kinderarts zal dit met u bespreken.

Zijn er risico's of kosten verbonden aan de screening?

Er zijn geen bijkomende risico's of kosten. De speekseltest is een eenvoudige en risicoloze procedure. De medische en verpleegkundige kosten en risico's maken deel uit van de normale zorg en vloeien niet voort uit deze screening. De screening

is een kwaliteitsverbeterend project.

Is screening verplicht?

De screening gebeurt op vrijwillige basis. U kunt weigeren zonder dat u hiervoor een reden moet opgeven. Dit heeft geen invloed op uw verdere relatie met de behandelende arts.

► Bijkomende vragen?

Aarzel niet om uw gynaecoloog, kinderarts of één van de laboratoriumartsen aan te spreken. Voor vragen of klachten over patiëntenrechten kunt u ook terecht bij de ombudspersoon van het ziekenhuis:

T 09 224 51 45

E ombudsdienst@azstlucas.be

► Contact

Laboratorium

straat 38

T 09 224 64 45

F 09 224 64 46

E lab@azstlucas.be

www.labgids.be

Deze brochure werd ontwikkeld voor het gebruik binnen het AZ Sint-Lucas Gent. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het ziekenhuis. Deze informatiefolder werd met de grootste zorg opgemaakt, de inhoud ervan is echter algemeen en indicatief. De folder omvat niet alle medische aspecten. Indien er vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden in staan dan zijn het AZ Sint-Lucas, het personeel en de artsen hiervoor niet aansprakelijk.

vzw AZ Sint-Lucas & Volkskliniek

Campus Sint-Lucas
Groenebriel 1
9000 Gent

Campus Volkskliniek
Tichelrei 1
9000 Gent

T 09 224 61 11

E info@azstlucas.be

20.797
Laatste versie: april 2019